

Орто бөлөх оҕолоругар  
уруһуй дьарыгын технологическай картата

**Темата:** «Балык»

**Сыала:**

1. Нетрадиционной ньыманан уруһуйдууру салгыы сайыннарыы.
2. Өнү сөпкө дьүөрэлири ситиһии.
3. Ытыһы ууран ойуу түһэрэн салгыы ситэрэн уруһуй таһааралларын ситиһии.
4. Оҕо тылын байыты (саһа тыллар – лапчаан, хайыы, хатырык)

**Иитээчи:** Яковлева Л.М.

Дьарык түһүмэхтэрэ	Иитээчи дьайыыта	Оҕолор кыттыылары	Түһүмэххэ туттуллар тэриллэр, ньымалар	Түһүмэх түмүгэр ситиһиллэр сыал
<b>I Кирии түһүмэх</b> Дьарыкка оҕолору киллэри	- Оҕолоор, мин диэки экран таһыгар кэлин эрэ. Уонна таабырынна таайабын. Кынаттаах да көппөт, айахтаах да саһарбат баар үһү. Тугуй оҕолоор?	- Балык.	Балык туһунан таабырын.	Оҕолор дьарыкка кытталлар, балык туһунан билиилэрин чингэтэллэр.
Экранга балык тутулун хартыыналарын көрдөрүү	- Оҕолоор, балык туохтан турарый? - Саамай сөп. Уонна балык өссө лапчааннаах, хайыылардаах, хатырыктаах эбит (саһа тыллары билиһиннэри)	- Харахтаах, кутуруктаах, айахтаах, истээх.	Экран, проектор, экранга көстөр балык хартыыналары	Балык туһунан билиилэрин ханаталлар.
Сыннаһалан «Балык айаһа»	- Оҕолоор, балык ханна олороруй? - Маладьыастар. Онтон кини саһарар дуу? - Саамай сөп. Кини саһарбат, дорҕоон таһаарбат эбит. Биһиги эмиэ балык курдук дорҕоону таһаарбакка уоспутун хамсатыабын эрэ.	- Ууга - Суох Уоһу имитэн, дорҕоону таһаарбакка хамсатан үтүктэллэр, эрчиллини онороллор.		Дорҕоону саһарарга уоһу чуолкайдык хамсатан эрчиллэллэр
<b>II Сүрүн түһүмэх</b> Уруһуй быраабылатын санатыһы	- Билигин биһиги ытыстарбыт көмөтүнэн уруһуйдуохпут. Эрдэ эмиэ маннык уруһуйдуу сылдыбыппыт, онон бары билэбит дии? Уруһуйдуубут	- Уруһуйдуохха. (эрдэ тугу уруһуйдаабыттарын саньылар)	Экранга балык ойууга. Манан өгнөөх кумаахы лиһэ (А4 аһара), араас өгнөөх гуашь, киистэ, салфетка, акварель, иһит (непроливайка), колонка,	Урут ылбыт билиилэрин чингэтэллэр. Уруһуйдуу сатабылы сайыннараллар. Уруһуйдуур, өнү

<p>Балыгы уруһуйдааһын</p> <p>«Моторуйан дьэ собо» оболор ырыалара холбоно</p>	<p>дуо?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Бастаан уруһуйдуур лииспитин бэлэмниибит</li> <li>- ким хайдах өгөөх балыгы уруһуйдуон бабарарынан ытыспытын кырааскаҕа уган ылабыт уонна манан лииспит ортотугар ытыспыт суолун хаалларабыт.</li> <li>- туох буолан таҕыста?</li> <li>- Сөп. Онтон билигин бу ытыспыт суолун толкуйдаан, балык онорон таһаарыахпыт. Онно биһиэхэ көмөлөһүөхтэрэ киистэ уонна акварель.</li> <li>- бастаан киистэбитин сөпкө тутар быраабылабытын саныабын эрэ:</li> <li>- киистэни үс тарбахпытынан тутан ууга уган ылабыт, иһиккэ уутун ыгабыт, киистэбит төбөтүнэн кыраасканы баттыбыт, туруору сымнаҕастык тутан уруһуйдуубут.</li> <li>- Чэ эрэ, саҕалаатыбыт.</li> </ul>	<p>-Илии, ытыс (иитээччини болҕойон истэллэр, көрөллөр. Иитээчилиин киистэни тутарга быраабыланы саныылар, уруһуйдуулар, иитээччигэ көмөлөһүннэрэллэр)</p>	<p>ырыа.</p>	<p>дьүөрэлиир сатабылларын сайыннараллар, онорбут үлэлэрин сыанабылларын тупсараллар.</p>
<p><b>III Тумук</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Көрүн эрэ оболоор, ытыспыт суола туохха маарыннаата, туох буолан таҕыста?</li> <li>- Маладьыастар. Балык</li> <li>- Балык харахтаах, аяхтаах, кутуруктаах уонна өссө туохтаах диэтибит? Өссө саныабын эрэ: лапчааннаах, хайыылаах, хатырыктаах.</li> <li>- Бу уруһуйдарбытын атын дьон көрөр сирдэригэр ыйаталаан кэбиһэбит.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Балык</li> <li>- лапчааннаах, хайыылаах, хатырыктаах (хатылаты)</li> </ul>		<p>Бэйэтин үлэтин кэпсии үөрэнэр, ситимнээх сананы сайыннараллар. Саҕа тыллары истэллэр, билэллэр. Уруһуйдарыттан астыналлар, үөрэллэр.</p>

Традиционный рисунок ладошкой «рыбка»



Карина

